

[illegible]

کتلیبی (پرنسیب کانی ئومد) کە تەکنیکەکانی لێ کەلپوری یەهودی مەسیحی مانفەست دەکات، بلوخی دەرگەکان و بەرلین و تان و کاتەکان نازیستەکان دەسەڵات دەگرێتە دەست لێ و دەماندێت و، باش گرتنە دەستی دەسەڵات لێ لایەن نازیستەکان ساڵی 1933 بلوخی کەچ دەکات بە سوئیسرا و باش ئەوێ جەنگی دوو می جیهانی کە تایی دەت دەوێتی ئیشتراکی دەسەڵات دەگرێتە دەست زانکەیی لیبزج دەعوێت نامەییکی بە دەنێرێت و کورسییەکی فەلسەفەیی پەشێشکەش دەکەن، بلوخی لێ ساڵی (1954-1955) هەردوو بەرگی (پرنسیب کانی ئومد) بەاودەکات و، کە بە کاریگەرترین کتلیبی بلوخی دادنەرت. هەرچەند هەندێک لە هەیی کە هیچ شتێکی هاوبەش لێ نەوان مارکس و بلوخی نییە، بەلام زۆربەی بەچوونەکان لێ سەر ئەو کە بلوخی بە کاریگەرترین فەیلەسوفی سەدەی بیستی مارکسی هەژمار دەکەن، چونکە ئەوێ بلوخی و مارکس کە دەکات و ئەستەکردنی شەش بە گەیی جیهان، ئەمەش لێ گەیی بەدەستەنانی ئازادی و دەرچوونی مرەفە لێ کەیلایەتی ...

دیارترین کارەکانی بلوخی:

1. ئەحیی ئەتەپیا 1918 (پەییند و بە جیهانەکی نوێ)
 2. تەماس مونتسەر 1921 (شەشە لاهوت) (خوێندن و یەکی نوێی مارکسیانە بە مەژوو)
 3. شوێندەوار 1930 (گەلانی نوێی ژیا نەما)
 4. میراتەیی ئەم زەمانە 1936 (خەندەگرتن لێ فاشیزم و بۆرجوازییەتی ئەمەنی)
 5. ئازادی و سیستەم 1946 (کاریگەری ئومێد لێ سەر بێرکردن و مرەفە)
 6. پرنسیب کانی ئومد
- لێ گرنگترین کارەکانی بلوخی هەژمار دەکەن، بلوخی لێم کتەبەدا وێنەی جوێندەری مرەفمان بە شیدەکات و ئەمانە دەکات کە سوبەکت کە تایی نەهاتوو و نایەت، تەنانەت لێ کاتانەش کە هەموو دەرگاكان لێ سەرمان قفە دەدرێت هەشتا دەتوانین وێنە و ووداوەکانی پشت دەرگاكان بێنین و بیجوینین و ئاراستەیی بکەین، بلوخی لێم کارەدا بە ئەوێ جوێندەریمان بچوونەت دەمانگەڵێت و سەر پرسیارەیی ئەوێ: ئەمە کەن؟ لێ کوێ هاتووین؟ بە کوێ دەگەین؟ چاوەڕوانی چی دەکەین؟ چاوەڕوانی چی دەکەن؟ بلوخی وەلامی ئەم پرسیارانە بە خەندەگرتن لێ مەشروعەکی شارستانی پەییوست بە (ئومەد) و دەدات و ... ئەمەش لێم نووسینەدا زیاتر دەچینە ناو

شیکردن وای ئم کتبی، بام ب ئوی تفسیرات کان تری
بلوخ و کتبی کان تری فراموش بکن...

دووم/ ئاشنا بوون به چمک سارکی کان بلوخ

کاتک مر دست ب ئیشکی فلیس فی دبات، یکم پرسیار ووو ووی
دبت و ئوی: ئایا فلیس ف چی؟ ژیل د (۱۹۲۵_۱۹۹۵)
وامی ئم پرسیار مان دات و ک فلیس ف بریتی: ((ل
هونری پکھ نان و داه نان و دروستکردنی چمک))، ئی چمک چی؟
ب ئم زمانمان نیی؟ ت ب دت و زمانی ئم سقت بکیت؟
نخر هاو گیان زمانی فلیس فی زمانم و کو زمان کان تر،
ئویش پویستی ب فربوون، پویستی ب شونخوینی، بام یکم
جیاوازی هی لگ زمان کان تر ئویش و ئوی زمانی فلیس فی ب
ئوی بمندت و دبت بردوام بخو قرت، وات نابت دوی
پاپیری پاپیرت بکویت، ب پچ وانو دبت پاپیری پاپیرت
بکوژیت، ئایا ک ئو کار دکات؟ بگومان کسای تی چمکگ را؟ ئی
کسای تی چمکگ را کی؟ فلیس سوف، بگومان ب ناسین و تگ یشتنی
چمک کان و زمانی بلوخ تگ یشتن ل بلوخ کارکی ن کردی، بلوخ
کم مکت چمکی داه ناو ک ل لگ ی ئو چمکان و دمانبات ناو
پویندی (بوون و ماهیت) ل ناو بوونی واقعی ئم جیهانه. ئم
چمکات ک بلوخ بکاریه ناو دلال تن ل بوونی ه بوونک ک
کارای ل ناو جیهان ل ووو و ووو و لگ م ح، ه بوون
لر دا ئاماز ی ب ناک کی، ناک کی د ربار ی خ، د ربار ی ئوی
ک (هشتا نگ یشتوو). یان ه بوون هشتا ل لگ ی ب ئوی
بگات. دبت بزاین کارکردنی بلوخ و داه نانی چمک لای بلوخ
تسور کی م عریفی نادات دست و، ب کو داه نانی چمک لگ ی کی
خلاق ب شو ی کی نو و بینین کی نو ب جیهان، به هرحا ه موو
ئو چمکان ی ک بلوخ ئامازی پدکات و دایهینا و تعبیر ل
بوونک ک هشتا نگ یشتوو. ئایا ئو چمکان چین؟ ئایا مانایان
چی؟

۱. هشتا ن بوو (not- yet)

هشتا ن بوو نیت ل ژیا یه کی مه حومی سو ب کته، وات ه یچ
سو ب کتک نییه خای بکته وه له هشتا نه بوو، به ام هشتا نه بوو
په یوه ندیه کی سه ربه خ نییه به کو په یوه ندیه له گه ئوبکت، وات ه
سو بکت پویستی به ئوبکت، ئوبکت لر دا ده بته بناغی ئوه ی که

سوبځکت کام ټکات، واته سوبځکت له بیرکړدنهوې ټهوې که (نه بووه) یان (هښتا - نه بووه) ب ټهوه ده ټوات که (بوونی هه ټت). بلوخ ټای وایه هیچ کات ټک (هښتا - نه بوو) پټوړیستی به به ټگه هښتانهوه نییه، واته گمانی ټهوه مان لا دروست ټت که ټمه بریف ټکتین و کام ټین، به ټکو ټمه ماده م وه کو کټ جیت ټ ناماژه ی ټ ده کات هین که واته ټهوه نین ټستا هین، یان به ته عبیر ټکی تر ټمه ماده م مر ټقین شعوری ټهوه مان پټ دراوه که ټهوه ی ټستا هین ټهوه نییه که ده مانه و ټت. ټرنست بلوخ له حا ټتی (هښتا - نه بوو) پرسیار ټک روو به وومان ده کاته وه و ناماژه ده کات، مادام (هښتا - نه بوو) ټنت ټل ټزیانه به من دراوه، که وته چی ووده دات بمان؟ من کائین ټکم بوونم هه یه، به لام هښتا نه بوومه ته خاوه نی ټو بوونه ی که ده مه و ټت، که واته ټمه ټهوه ده گه یه ټت که ماهیه تی جیهان ب من کراوه یه، ده ټت هه و ټ بده م، ټټ بک ټشم و بجو ټم، گواستنهوې کټ جیت ټ ب ناو چه مکی (هښتا نه بوو) ی بلوخ ټهوه یه که من هه سته ده کم بوونی هه یه، بیرده که مه وه و گومان ده کم، به لام ټهوه ی کټ جیت ټ ناماژه ی پټ ده کات که (من هه م) بناغه یه کی ټنت ټل ټزی به من ده به خشت، به لام که (من بیرده که مه وه) ده خینه پا ی و له گه ټ (هښتا نه بوو) بلوخ دایده ن ټیت بناغه یه کی ټنته رپ ټل ټزیا ده داته ده ست، به لام ټنته رپ ټل ټزیای په تی نا، به لکو ټنت ټل ټزیای ټنته رپ ټل ټزیا، به لام که به ش ټک له کټ جیت ی ټنت ټل ټزی (من هه م) دان ټین، له گه ټ بلوخ ناک ټک دټه وه، بلوخ ته عبیر له وه ده کات که: ((من بیرده که مه وه که واته من نیم)) یان ((من بیرده که مه وه که واته ده ټت بوونم هه ټت)) که واته لای کټ جیت ټ ناسنامه ی ټمه (ټستا یه) به لام لای بلوخ ناسنامه ی ټمه (داها تووه)...

2. هښتا دهرنه که وتوو (pre-appearance)

هښتا - دهرنه که وتوو یه کټکی تر له چه مکه سه ره کییه کانه فه لسه فه ی ټرنست بلوخ. (هښتا - دهرنه که وتوو) گه رانه وه ی ټو ټکته ب ناو سوبځکت، به ج ټک ټو ټکته هښتا خ ی دهرنه خستوه، یان هښتا خ ی ب ناگایي ټمه نه داوه ته ده ست، ټم گه رانه وه یه له ر ټگای داها توو رووده دات، به لام بلوخ له م چه مکه دا کاریگه ری ټده بیاتی پټوه دیاره، چونکه ب بلوخ گه رانه وه ی داها توو له ټگه ی خه یا ټه وه ده ټت، واته خه یا ټ ده ور ټکی گرنگ و یاریکه ر ټکی سه ره کییه له ناو چه مکی (هښتا - دهرنه که وتوو). هښتا دهرنه که وتوو وه زیغه یه کی ټنت ټل ټزی که ټمه ب ټو ناتوانین بژیت، چونکه دهرنه که وتوو

تاریکیه کی هه میشه یه که ئه مهی داگیر کردوو، ئه مه بهرده وام مه حکومین ووناکی بکه ینه وه، ئه گهر ووناکی نه که ینه وه، یان ئه گهر ب ووناکیبونه وهی نه یین ئه و تاریکی ده مانکوژت، دهرنه که وتوو به ته نیا هیچ مانایه که به دهسته وه نادات، دهرنه که وتوو و نه یه کی حقیقه تی هه هایه که ئه گهر (په ی بگه یین و په ی نه گه یین) عه ده میه تی له ده کاته وه، ئه گهر په ی بگه یین موه کامل ده بین له مر ده رده چین ده بین خوا، ئه گهر په ی نه که یین عه ده میه تی با به سه رماندا ده کیشت، به لام چاره سه ری هه ردووکیان ئه و په شگړه ی (هشتا) یه که بلوخ دایناوه، هیشتا حقیقه تی هه هاو پووچییه تی ده کوژت و فم به (دهرنه که وتوو) ده دات و بوونکی دایناماکی به ئه مه ده به خشت، (هشتا) له عه ده م رزگارمان ده کات چونکه هه م ده گه یین هه م ناگه یین، به کورتی هشتا ئوم دی بهرده وام به هه و په ی سو بکت ده به خشت.

۳. ئوم د (hope)

به به هاترین چه مک لای بلوخ ئوم ده، بلوخ له یه گه ی (ئوم د) وه داب انکی مه عریفی له گه فلسفه ی په شخه ی دروستکرد، هه موو ئه و چه مکانه ی که بلوخ خو قان دوونی دواچار هه موویان ده چنه وه ناو ئوم د، ئوم د فم به هه موو چه مکه کانی تری بلوخ ده به خشت، ئوم د وا ده کات ئه مه له قه له قی رزگارمان به ت به وه هیشتا کام نه بووین، ئوم د پا نه ری به ره و په شچوونی ئه مه یه، به لام ده به ت بزانیین ئوم د کورتنا کریته وه به ته نیا خه زگه و تکا کانمان، به کو جه وه ره ی (ئوم د) تاکید کردنه وهی ئه وه یه که ئه مه کاتیک نه گه یشتووین، مانای ئه وه نییه ناگه یین، ئه مه ش له وه ستان رزگارمان ده کات و تموچک ده خاته پا مان به ئه وه ی بجو یین، ئوم د خو قه نه ری په ت پیایه، واته پرنسیبی ئوم د پرنسیبی په ت پیایه، ئه وه په ت پیاشه ته حه کوم به هه موو جو ه و گه انکاریه کانی ئیمه ده کات...

۴. په شه وه (front)

په شه وه په یوه ندیه کی جه وه ره ی و ک نکریتی له گه چه مکی (نا) هه یه، لای بلوخ ئه وه (نا) یه که (پیشه وه) ده خاته کار، یان (نا) یاخیبونه دهر باره ی دخی ئه ستا به ئه وه ی بیکوژین و بگه ینه پیشه وه، واته (نا) خو قه نه ری (په شه وه) یه، یان پا نه ره به په شه وه، ئه وه ش (نا) ده خاته کار (هشتا - نه بووه)، هشتا نه بوو حه تکی ئه نت له ژیه که (نا) دروست ده کات، به ام (هیشتا - دهرنه که وتوو) حه تکی ئه نت له ژیه که به ره و (په شه وه) مان ده بات.. ئه وه ی ده به ت بزانیین چه مکه کان لای بلوخ هه موویان په یوه ندیان به یه که وه هه یه، هه ندیک جار هه موویان له ناو یه کدا یه کتری دروست ده کهن...

سټیټم / نټلټریای هټیاری

جهوههري فلهسهفهې بلوخ لهسهر دوو پایه وهستاوه، په که میان نټلټریایه. دووهمیان نه نته رپلټریایه، دووهمیان به شکی سهره کی په که میان و به به رده وامی له ناو په که میان خټی ده بینټه وه، لایه نی نه نته رپلټری خټی له گه (هیتا- نه بوو) ده بینټه وه، نه مهش کاتیک مر هه سته دکات و ناگایي نه وهی هه په که پویستی به شتیکه، به لام نهو شته نیه، یان هیتا بوونی نیه. به ام لایه نه که تر واته نه نټلټریا خټی له گه (بوون) ده بینټه وه، نه مهش کاتیک وجودی دهره وه پویسته بوونی هه بت، به ام بوونی نیه. واته نه نته رپلټریا حاتی ناوه وهی سوېکتکه که هه ست دکات له ناو خیدا نوqsانه و بت نه نوqsانیهش ده چټه ناو وجودی دهره وه بت نه وهی بگات، به ام کاتیک ناگات، په یوه ندی نوان نه نته رپلټریا و نټلټریا له دایک ده بت، یان په یوه ندی نوان (هیتا نه بوو) له گه (بوون) تیکه به یهک ده بن. که واته له نټستادا په یوه ندیهک دروست ده بت له نوان سوېکت و ثوبکت، یان له نوان زاتی مرټف و جیهانی سروشت، نه په یوه ندیه واده کات (پرنسیبی نومد) به ته کایه وه، بلوخ له کتبی (حی یټټپیا) پرسیارک دکات: ئایا چن دهرانین که نه مه نهو مه عریفه یه مان نیه که ده بویه هه بت، یان چن دهرانین نوqsانین؟ یان به شوه یه کی تر، مه عریفه نه مه چن ده گاته نه وهی که هیتا- نه بووه؟ بلوخ له ناو سوېکتدا شتیک ده دزټه وه نهو شتهش جیهانی (ناره زوو) ه. جیهانی ناره زوو له ناو هه موو مرټفک بوونی هه په، ناره زوو جیکه په که بت نه وهی هه موو ککشانی مر بچنه وه ناوی و له ووه خیان مانفست بکن. لره دا نه مه بت نه وهی ناگاداربین ده چینه ناو سایکلټریا، به ام سایکلټریا وه کو نه وهی فرید له کتبی (لکدانه وهی خونه کان) ناماژهی پکردووه گه انه وه په بت ابردوو، یان چاره سهرکردنی ککشانی ابردوو، به ام فلهسه فهی بلوخ یشته بت پشه وه و داهاتوو، فلهسه فهی فرید دزینه وهی ککشانیه، به ام فلهسه فهی بلوخ چاره سهرکردنی ککشانیه، فرید لکدانه وه بت خهون دکات له کاتیکدا له خهوداین یان له نا هټیاریداین، به ام بلوخ لکدانه وه بت نهو خهونه دکات که له وپه ی هټیاریداین، بلوخ ناماژه دکات نهو خهونه که له هټیاریدا ده بینین ئیرادهی گانان دروست دکات، به جټرک نهو خهونه خهونکی خهلاقه که خیا دروست دکات و بیرکردنه وه ده خوټټټ، نهو بیرکردنه وهش ده ورکی گرنګ ده بینټ بت نه وهی گانانکاری دروست بت. که واته ده گینه نه وهی که فلهسه فهی بلوخ چالاکیه کی هټیاریانه په و هټیاری ده خاته کار، به ام بلوخ به پرسیارک ئایا چالاکی هټیاری چن دروست ده بت؟ دیسان ده مانخاته وه

ناو سایک لژیا، به مانایهک له ماناکان بلوخ ئیش له سهر (بوونگه راییه کی سایک لژیا) دهکات، لاکان به گه انه وه ب فرید دهگه ته وه ب ق ناغی مندا ی و له دیمه نی ق ناغی ئاو نه یی و نه یی ه شیار بوون و و ونده کاته وه، بلوخیش ههر دهگه ته وه لای مندا و ق ناغی ه شیار بوونمان ب و و ونده کاته وه، به ام به ئا استه یه کی تر.

بلوخ سهره تای ه شیار یی دهگه ن ته وه لای مندا و ئاماژه دهکات مندا له حاته تی خهو بینندایه، واته مندا بوونه وه رکه که ده توان ت خهو ببین ت، به ام خهونه کانی مندا ته خ و ل ن، ئه و خهونه ی مندا ده ی بین ت سهره تایه که ب ئاشکرا کردنی شته کان، سهره تایه که ب به دهسته ئه نانی مه عریفه، هه موو به دهسته ئه نانی کی مه عریفه ش ج رکه که له یاخی بوون، یاخی بوون به رامبه رئه و شتانه ی که له به رده ستین، واته یاخی بوون لای مندا هی ئه وه یه ده یه و ت بزانه ت، مندا سوب کت که به دوای ه شیار ی دهگه ن ت، به دوای ئه وه بزانه م ئوب کت چیه، ههر ئه مه ش مندا له ق ناغی مندا ی هه موو شته کان ده شک ن ت، تا ئاشکرا بن، به ام ئاشکرا کردن شته کان له و ته مه نه دا ته و او ناب ت، ئه وه ی له مندا ب فله سه فه ی (بلوخ) گرنگه ده رباره ی (ئاشکرا کردنی شته کان) ئه و به رده وامی بوونه یه که هه یه تی، ئه و هه و هیه که ده ب ت بگاته ئه نجام، ئه و (ش ششی ئه وم د) هیه که هه یگیرساندووه، له هه مووی گرنگتر ئه وه یه مندا هیچ کات ناگاته ده ره ئه نجام ک که بیوه ست ن ت، هیچ کات ناگاته ئه وه ی که ئ ست ک بکات، به ام ب بلوخ ئه وه ج گه ی د خ ش نییه چونکه ل ره دا ه شیار ی ناکام ه به رانه بر واقیع، ه شیار ی مامه ه کردنه له گه سهروو واقیع، بلوخ ده یه و ت له ق ناغه کانی تر دا وه کو مندا مامه ه بکه یین، وه کو مندا ته سلیم نه بین، وه کو مندا (ش ششی ئوم د) هه یگیرسانین. بلوخ ئاماژه دهکات کات ک ئمه ده گه یینه ته مه نی سیانزه سا ی ئیتر سهروو واقع خ ی ده داته ده ست واقیع، ئیتر مامه ه کردنمان له گه واقیعه، ئیتر ه شیار ی ئ ست ک دهکات و خ ی ب ت امان ده داته دهسته وه، له ته مه نی سیانزه سا ی مندا خه و به وه ده بین ت هه نگاو به ره و ژیا ن کی با شتر بن ت، له م ته مه نه به پ چه وانه ی پ شتر دونیا ئاشکرایه ب مان به ام خهونه کانمان نا ئاشکرایه، ل ره دا گریمانه دروست ده ب ت، گریمانه به رانه بر گاهه کی ز ر، به رانه بر ج ره ها ژیا ن، به م گریمانه وه ده چینه ناو ته مه نی حه فده سا ی، ل ره دا و له م ق ناغه دا گریمانه کان پ کدادان دروست ده که ن، پ کدادان ده رباره ی و نه کان، ده رباره ی وودا وه کان، ده رباره ی نا ج گری سوب کت بوونمان، جه وه ری ئه و پ کدادانه هی ئه وه یه که سوب کت و نه ی داها تووی لا ک شرا وه، ئه م

وټنه يه وا له سوبټکت دهکات حمز بکات هموو شتټک بټ خټی بټت،
 هموو شتټک خټی خاوه نی بټت، بلوخ ئم خهونه لم تمه نه دا به
 خهونی بورجوازيه کان ده شوپټنټ کاتټک ده يانه وټت هموو شتټک بخه نه
 ژر کټنټټټی خټیان، خهون بينی بورجوازيهت خهون بينينه به
 داگیرکردنی هموو ئو شتانهی که هميه و ئهوان خاوه نی نین. له
 قټناغه کی تر کاتټک پټ ده خهينه ناو تمه نی بیست ساټیه وه، ئم
 قټناغه (نا) له دایک ده بټت و ده چټته ناو (هټشتا - نه بوو)، په یوه ندی
 (نا) به (هټشتا - نه بوو) په یوه نډیه که کټټان ده هټنټته کایه وه،
 یان به جټرټک له جټره کان هیچ قټناغه کټتو نه دی ئم قټناغه سوبټکت
 بیر له گټټنی دنیا ناکاته وه، لم قټناغه ناشیرینټکان،
 گریه کان، تاریک یه کان سه ره هټده دن، له هه مانکا تیشدا
 سوبکتبون به ره نگاری هموو شتټک ده بټته وه، یاخی ده بټت به رانبر
 کټمه گه. له کټتا قټناغدا که بریتیه له قټناغی (پیری) پچرانټک
 دروست ده بټت له نټوان سوبټکتی پیر و کټمه گه، سوبټکتی پیر
 هه سته کات ئیتر کټمه گه به جیده هیټت، لم قټناغه ئه وه نده
 (ناوه وهی) سوبکت ئیش ده کات، ئه وه نده بیر له دهره وه ناکاته وه،
 هټشیاری پیر زیاتر بیرکردنه وه له ټابردووی خټی، پیر خهون و
 خټزگه کانی به یاده وه ری به سر ده بات، به یاده وه ری گه ټانه وه بټ
 سه رده مانی گه نجی، به ټام ئمه مانای ئه وه نیه که هټشیاری
 (قټناغی پیری) هټشیاریه کی یاده وه ریانه یه به رانبر ټابردوو، یان
 هه مووی هه ر ټابردوو، به ټکو ده وټټکی گه وره شی هميه به سر داهاتوو،
 ته نانهت بلوخ به پټگه یشته وترین قټناغی ناو ده نټت، به ټای بلوخ ئم
 قټناغه گه ر بیرکردنه وه کی داهاتوویانه سه ر هه ټبدات ئه و
 بیرکردنه وه یه کټکردنه وهی هموو جوانیه کان و عا قټمه ندی سوبټکتته،
 چونکه بلوخ ټای وایه ئم قټناغه خاټیه له غروری گه نجایه تی و پټه
 له حیکه مهت و ئیراده ی ده هټنهرانه. که واته ده گه یه نه و ئه نجامه ی
 که هټشیاری بټت ئه وهی بگاته ئه وهی که ده یه وټت له سه ر شټوه ی
 (هټشتا - نه بوو) خټی مانفټست ده کات، جه وه ری هټشتا - نه بوو ئه وه یه که
 له تاریکی رزگارمان ده کا، بټیه هټشتا - نه بوو پاټنهره سوبټکتته بټ
 ئه وهی خټی بگه یه نټته وټناکی، به زمانی سایکټلټژیا هټشیاری
 ده یه وټت ده ست به سه ر نا هټشیاریدا بگرټت و نا هټشیاری نه هټټت،
 به ټام لای بلوخ په یوه ندی نټوان هټشیاری به نا هټشیاری په یوه نډیه کی
 ناوه کی نیه، به ټکو هټشیاری له سه ر ئه ساسی دهره وه خټی
 داده مه زرټنیت، په یوه ندی هټشیاری و نا هټشیاری لای فرټید ئه وه یه که
 خهونه کانمان چه پینراون چوونه ته ئه و شوټنه تاریک یه کی پټی
 ده ټټین نه ست، ئه وهی لای فرټید ئه مه چاوه وټانین ئه وه یه که ئه و
 خهونا نه زیندوو بکرټنه وه، به ټام بلوخ خهونه کان ناو ده نټت (مژده ی

خاڙهه ٻاڻاڻي (نوءَ)، واته هاڻنهي ٿو ٿومڻ ۽ ڇوڻ و خهياڻهي ڪه
له ڊاهاتو ڊهينم، بهڻام له ٿاڻاڻا ٻاڻاڻي ته ڊي، مڙڊي
بهريه ڀان هاڻي سهريه مينڻ ڪي ڀاڻاڻي پيه ٻاڻاڻي ناو ٿاڻاڻي، بلوڻ ٿو
مڙڊي به ٿاڻاڻي ٿاڻاڻي و ڪاڻاڻي ٻاڻاڻي ڊهريه ٻاڻاڻي ڪه له وهستان
ريگاريان ڊهڪاڻ و ڊهريه ٻاڻاڻي ته ڊاهاتو.

جوار م / شش چن سهره ده دات؟

[illegible]

کاتځک بیرکردنه وه نه فیوون ئه خو ځنځنځ له ناو ځیدا ئه و کاته ترس ده کوژځت، واته نه فیوون کوشتنی ترسه و ځنځنځ بوونه وه یه له ترس، واته ترس به ځی (نا) وه ده بځته ځق، ترس له خاوهن ترسه، به ځام خاوهن ترس ترسه له ځقل ځبوونه وه، که واته خاوهنی ترساو ئځستا خاوهن ترسه له (نا)، یان ئه وهی پځشتر ئه یترساندین، ئځستا به ځی ئه و (نا) یه وه که بځمان په یدا بووه لځمان ده ترسځت، ئه مهش هه نگاو ځکه که (شځشی ئومځد) به ئځمه ده به خځشځت و نایه ځځت به ره و عده مییه هه نگاو بندځین. بلوخ ئه م بیر ځکه نه مان له و کاته پځنا به خځشځت که ئځمه له و په ځی هځزداین، به ځکو ئه و بیر ځکه نه مان له و کاته پځده به خځشځت که ځمان زځر بځ به ها و بځ ده سه ځات ده بینین، واته بلوخ ئه و کاته (ئومځد) مان پځده به خځشځت که تاریکی با ځی به سه رماندا کځشاوه، کاتیځ ته و او نائومځد ده بین، کاتځک ئیتر بځوامان وایه تاریکی ناگځځځت، بځوامان وایه کځتاییمان ها تووه، بلوخ دځت به هځزه شاراوه کانمان ئاشنامان ده کات و (شځشی ئومځد) مان پځ هه ځده گیرسځنځت، بلوخ پځی وایه ئه و کاته ی پځمان وایه کځتاییمان ها تووه ئه و کاته سه ره تای ئځمه یه، ئه و کاته سه ره تای گځځځ انکار یه کان ده ستپځده کات، چونکه ئه و کاته بیر له گځځځ ان ده که ینه وه، به ځام بلوخ ته نها یه ک مه رجی هه یه ئه ویش ئه وه یه بیرکردنه وه (نا) ی نه فی له گه ځدابځت، ئه و کاته بځ ئه وهی ځمان هه ست بکه یین سو بځکت کاری ځی ده کات. ئه و کاته بیرکردنه وه ده بځته (نا)، (نا) ش له بیرکردنه وه دایه بځ ئه وهی بځته ناو کرداری سه یروړه و خو ځقاندنی میژوو، کرداری بیرکردنه وه کاتیځ ده گاته ئه وهی بزاندځت تاریکی چییه ده گاته کرداری سه یروړه، کاتیځکیش گه یشته سه یروړه سو بځکت به رده وام له حا ځه تی سه یروړه دا ده مځنځته وه، به رده وام بوونی سه یروړه به رده وام بوونی (نا) یه، واته له (نا) یه که وه بځ (نا) یه کی تر ده ځځین، تا وای لځدځت ده بځته (نا) یه کی ده ینه ماکی، ئه م ده ینه ماکی نه فی بوونه له شځوازی (هځشتا - نه بوو) ځی مانفځست ده کات، هځشتا - نه بوو ځناغ ځکی گرنگی سو بځکته چونکه لم ځناغه دا ئا مانجی سو بځکت ځی مانفځست ده کات، واته هځشتا - نه بوو له سو بځکت ځی ده رده خات، کاتځکیش سو بځکت ځی ده رده خات ئا مانجه که ی ته نیا ناژین له پځناو ژیان، یان ناژین له پځناو (ژیان ځکی ووت)، به ځکو ده ژین بځ به هایه ک که له ئه سځدا ژیان بځ ئه و به هایه یه، هه ځر ئه و به هایه یه که به رده وام ده مانخاته ناو قه له قیه وه، قه له قی ئه وهی به ته عبیری بلوخ نه گه یشته وین به یځتځپیای بوونمان. یځتځپیا کاتځک ده رده که وځت که (نا) ده بځته هځشتا - نه بوو، یان نه فی ده ینه ماکی، ده رکه وتنی یځتځپیا جو ځه یه کی دیالځکتی بځ ئځمه ده خو ځنځنځت، ئه و جو ځه یه ده مانگه یه نځته داها توو، ئه م عه ملییه ی سه یروړه یه هه رگیز ناگاته یځتځپیا، به ځام لای بلوخ دوو باره کردنه وهی

عه مه لکه فامی یه تپپایی وه رده گرت، چونکه ئامانج ئه وه نییه
 ئهمه بگهین به یه تپپایا، ئامانج ئه وه یه له یه تپپایا خای
 نه بینینه وه، واته فام لهره دا یه تپپایا نییه به کو به ره و
 پشچوونه، که واته سو بکت ده چیته ناو سه فهر کی نادیار، سه فهر
 له سه سه فهر، به فام ئه و سه فهرانه سه فهر کی کراوه و نه بواوه و
 ئه به دین، تا وای لهدت سه فهره کان، دیال کته کان و نه فی
 دهینه ماکیما ده به ته به شک له بوونمان، واته نابنه له به شک به
 ئه وهی بگهین، به کو خپان گه یشتن، به فام گه یشتن کی کتادار نا.
 به کورتی فه لسه فهی بلوخ په یوه ندیه، پپیو ندی نوان هشیاری و
 (هشتا ن بوو) د بند و زیف یه کی یه تپی و ل گای سو بکت ه وه،
 سو بکتیش ل گای (ئگگر و) بر و داهاتوو د و دیناسن،
 بفام بلوخ جیاوازی نوان دوو (ئگگر) مان به دکت. یه ک میان:
 ئگگری نه خشی: ئم حان یان به دیاردی (زانستی د روونی)
 د ناس و ئاماز دکتات که ئم حان ت ل ئنجامی پان نری
 د روونی و ت کچوونی باری ک سی و ع سب تبوون و وود دات، ه موو
 بر و پشچوون شک ل م جر یاندا دوو بار بوون وای بر و
 پیشچوون کانی ابردوو ل داهاتوودا، بلوخ ئم جر یانی به
 (ئگگری) (گگ ان و و بر و ابردوو) ناو بردوو و به جر شک که
 داهاتوو به در زن و ه خ ت ن ر ناو د بات. جری دوو میان:
 ئگگری بر ره مه ن ر: ئم جر یان جیاوازی کی ت واوی ل گ
 غ ریز دا ه ی و ل کاتی م رح ل ی گ نجی و کاتی ه ستردن به
 گگ ان و تکردن وای واقعی ئستادا وود دات، ئم ئگگریان به
 ت واوی به ووی جیهانی د ر و دا د کر ت و و ه نگانان بر و
 نازادی و داهاتوو بوون س ره د دات، ئم جر یان ه موو خ و ن کانی
 ووی ل داهاتوو ی و داهاتوو به به هشت و یه تپپای خی د زان ت،
 بفام د بت بزاین خونی بر و پشچوون جیاوازی ل خونی گ یشتن
 به یه تپپایا، خونی بر و پشچوون ئ و خ و ن ی که داهاتوو به
 باشترو جیاوازی تر د زان ت ل واقعی ئستا، بفام خونی
 یه تپپا بوون خ و ن کی خ یا یی و خ و ن به بوونی چیا ی کی ئا تونی.
 یه ک میان حان ت کی واقعی و دوو میان حان ت کی خ یا یی، بفام
 پپیو ندی ه ردوویان به یه ک و و پپیو ندیه که ل س ر ئ ساسی (هشتا
 ن بوو) دام زراو، (هشتا ن بوو) بناغ کی ئ و (نا) یه ی که پشتر
 گوتمان، وات ئگگر (نا) ن بوو ئم ناتوانین بیر ل (هشتا
 ن بوو) بک ی ن و. بفام پر سی (نا) یش بناغ یه کی تری ه ی ئ ویش
 هشیاریه، وات پر س که یه ل دوا ی یه دت و به بر د و امیش
 چونکه ناگ ن یه تپپایان به شوازی جیاوازی دوو بار د که ن و،
 بفام (نا) کات که چمکی (هشتا ن بوو) د ه ن ت ناو خی ئ و کات

نا بـتـ کـ تـایه کی تـواو، و اتـ ئـو(نا) یـ نا بـتـ کـ تا (نا) بـ سو بـکت بـکو لـگـ پـر سـی (نا) ی یـکـم (نا) تـواو خـی بـ وجود کی تـایـبـ تـو دـ نوو سـنـت و بـرد وام لـ گـای (هـشتا نـبوو) ی بـرد وام و (نا) ی دوو بار سـر هـنـد دات، ئومـد لـر دا واد کات (نا) نـمرت و بـتـ پـر سـی کی بـرد وامی ئـ بـدی بـر و ئـو شتـی دـمان و تـ، و اتـ (نا) نـ کـ تادار و نـ عـدـم، بـکو لـگـ شتـکی ئومـد به خـش لـ پـیو نـدیدا یـ. هـم ئـو ی واد کات (نا) نـمرت یان نـ بـت عـدـم ئومـده هـم (نا) بوون گـانـو نییـ بـ خـی سـر تا یان سفر، بـکو هـنگاو تاز یـ بـر و یـتـپـیا. بلوخ ئامـژ دـکات کـ (نا) لـ شـو ی (هـشتا نـبوو) خـی دوو بار دـکات و، بـمـام دوو بار بوون و ی (نا) لـ شـوازی ابردو و نا، بـ شـوازی هـمان فـیگـر نا، بـکو بـ شـوازی کی تاز، تاز بوون بـو مانایـی کـ ئـمـ شو نی و امان دـزیو تـو کـ پـشتر نـد زراو تـو، کیشو ری و امان بینو کـ پـشتر ئاشنای نـبووین، چیر کی و امان دـتـ پـش کـ پـشتر نامـ بووین پـی، جیهانی و امان لـ پـیدا دـبـت کـ پـشتر نـبوو، بـمـام دـبـت بـن ئـو شو نـی ئـمـ دـزیمان تـو و ئـو کیشو ر ی ئـمـی تـداین ئـو جیهانی کـ ئـستا هـیـ بـ بـرد وامی یـتـپـیا یـکـی ئـمـ نییـ و شتـکی نو قـسانـ.

پـنـجـم / ئیزافـی بلوخ بـ سـر مارکـس

مارکـس ئیزافـی شـی بـ پـراوـنـکان هـبوو، بلوخ ئیزافـی شـی ئومـد، ئایا بلوخ مارکسی بوو؟ ئایا بـچوونی لـگـ مارکسی کلاسیک یـکـ بوو؟ پاش دا و خانـی مارکسیـت، بلوخ ئـندامی شیوعی نـبوو، بـمـام خـی بـ مارکسی دـزانی، بلوخ دوا ی ئـو ی ئاسـی کی داها تووی بـ نو گـری فیکری مارکـس بـدی کرد و مانفـست کرد، توشی خـنـی کی توندی ئـندامانی حزبی شیوعی و موفـکـیر کان بوویـو، مارکسیـ فـرمیـد کانـی بیرکردنـو و فـلسـفـی بلوخیان بـ پـچـوانـی حـی فـلسـفـی مارکـس دادـنا، لـ استیدا بلوخ فـلسـفـی مادی بـمـگـرامـکانـی لـ مارکـس و رگـرت، باو و کی تـواو ی بـو بیرو باو و نـ هـبوو و کو (بیرو باو و کی فـلسـفی)، بـمـام بـ تـواو تی دوورکـوتـو لـ حـیـتی فـلسـفی داخراو کـی مارکـس، بلوخ هـو ویدا دیدگای بنـیـتی مارکـس کـ بکاتـو و بـرامـبـر مـژووی گـانـی انکاری کـمـایـتی و لـگـ رزگار بوونی مـرـف کـ گ و یشـکـی دـگـانـد و بـ کـلتوری شارستانی لـ ناو کـلتوری شارستانیـش بـ کـلتوری یـهودی مـسیحی.

یـکـ لـ و ئیشاکالید گـرنگ و ئاویـانـی کـ فـلسـفـی بلوخ

دربارې (شېشې ئومېد) د يورژنې (لاھوت) و ماممې کردنې لگې
 ئاين، يان دې توانين بېين يېكېك لېو كېشې سېر كېيانې كې بلوخ
 دې باتېو سېر ماركس بې ئېوې ئېستېك بېين لگېگېيدا،
 هېوېشانېوې ئاينې لاي ماركس، ئايا بې جدې ئېشى بلوخ
 كارې كېرندېوې ئاينې لې فېلسېفې ماركسېيت؟ ئايا دې توانين بېين
 (ئومېد) لې دواي (گېشت و دوور و درېژكې كېلتوري مرېفايتي) بې
 ئېوې بگاتې ئېنجام دېيت بې مرگې لاھوت كېتايي بېيت؟ لې استيدا
 كاتې بلوخ هات ئېم كېشېيې واتې كېشېي كېلتور پېيوست بې ئاينېوې
 لې گېگېپانېكي فراواندا خې مانفېست كېر، ئېمېش دېرې ئېنجامي
 گېگېاني بلوخ بوو دېربارې كېلتوري شېبېري، بلوخ هات و لې
 كېلتور تېگېيشت و بېواتا فراوانېكې كې مېيدانېكې فكر و فېلسېفې
 و ئېدېب و هونېر و زانست و ئاينې، هېروېها بلوخ لېسېر ئېساي ئېم
 بونپادانې كې ناكېرېت خاي بېكېيتېوې لې مرېف بېرنامېكې پېشكېش
 كېر، بلوخ (لاھوت) يېنېوې ناو ماركسېيت، ئېمېش بې بيانوي
 ئېوې ترسي لېدوا ژھېيې، بلوخ بې ئېوې هېز بداتې ماركس و
 بېلېتاريا دېيېويست ئېو جوېنېرې حېيې ناديارې كې ماركس
 فرامېشي كېرېبوو ئېم زېندوويېكاتېوې، ئېوېش ترسي ئېوې نېك ئېو
 شېشې (عېقليې) ي ماركس گومان لې خې بكات و نرخی بېهاي خې
 نېزانېت، ترسي ئېوې وېكو خې بېواي بېوې هېبوو ناكېرېت مېعريفې
 بې (لاھوت) هېبېت، ئېو مېعريفېش ناكېرېت بې لاھوت بېت چونكې ئېو
 كاتې (بېلېتاريا) سېرېكېوېت دېچېتې ناو بېشايېكي فېلسېفيېوې.

لې ئېرشېفي دېنگېكانېوې..

<http://www.dengekan.com/doc/2016/9/rezgarAli11.htm>